

COLLEGE VAN TOEZICHT

ADVOCATUUR

JAARVERSLAG 2019

**COLLEGE VAN TOEZICHT
VAN DE NEDERLANDSE
ORDE VAN ADVOCATEN**

INHOUDSOPGAVE

1.	Voorwoord	3
2.	Werkzaamheden en werkwijze	4
	2.1 Toezichtmodel	4
	2.2 Algemeen	4
	2.3 Inzet van toezichtinstrumenten	4
	2.4 Signalen van rechtzoekenden en anderen	5
3.	Toezichtthema's	7
	Thema a – Opstellen van een handavingskader	7
	3.1 Voornemens in het Werkplan 2019	7
	3.2 Werkzaamheden	8
	Thema b - Verantwoording	9
	3.3 Voornemens in het Werkplan 2019	9
	3.4 Werkzaamheden	9
	3.5 Bevindingen	10
	Thema c – Uitvoering van wat in 2018 in gang is gezet	11
	3.6 Risico-gestuurd toezicht	11
	3.6.1 Voornemens in het Werkplan 2019	11
	3.6.2 Werkzaamheden	11
	3.6.3 Bevindingen	11
	3.7 Financieel toezicht	13
	3.7.1 Voornemens in het Werkplan 2019	13
	3.7.2 Werkzaamheden	14
	3.7.3 Bevindingen	14
	3.8 Toezicht op de naleving van de Wwft	15
	3.8.1 Voornemens in het Werkplan 2019	15
	3.8.2 Werkzaamheden	15
	3.8.3 Bevindingen	16
	3.9 Organisatie en ondersteuning	17
	3.9.1 Voornemens in het Werkplan 2019	17
	3.9.2 Werkzaamheden	17
	3.9.3 Bevindingen	18
4.	Overige werkzaamheden	19
	4.1 Omgang met recidive	19
5.	Bijlagen	20
	5.1 Vragenlijst bezoekeronderzoek aan de dekens	20
	5.2 Toezicht en klachtbehandeling in cijfers	24

1. VOORWOORD

Ook in 2019 heeft het college van toezicht verdere stappen gezet en is er vooruitgang geboekt in het toezicht op de advocatuur.

Aan het begin van het jaar legde het college in het Toezichtkader de normen vast, waaraan hij de uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling door de dekens toetst. Als volgende fase van ontwikkeling werkt het college aan de operationalisering van het Toezichtkader in een alomvattend handhavingkader. Dat legt de basis voor een verdere professionalisering van de taakuitoefening door het college. Het college zal het handhavingkader in 2020 afronden en implementeren.

Jaren van inspanningen hebben ertoe geleid dat de dekens hun taakuitoefening verder hebben geharmoniseerd. De dekens stelden beleid vast voor het gebruik van hun toezicht- en handhavingbevoegdheden in geval van recidive bij advocaten. En voor het analyseren van de financiële kengetallen van advocatenkantoren stelden zij ratio's vast, die tezamen een objectief en uniform beoordelingskader vormen.

Tegelijkertijd constateert het college in dit jaarverslag dat er nog veel te doen blijft. In 2020 zal het college wederom betekenisvolle stappen zetten ter versterking en verdere professionalisering van het toezicht op de advocatuur.

Het college van toezicht van de Nederlandse orde van advocaten,

mr. J.G.F. Rijlaarsdam, voorzitter
drs. A.Ch. van Es, lid
dr. J.J.M. Kremers, lid

Den Haag, 21 januari 2020

2. WERKZAAMHEDEN EN WERKWIJZE

2.1 Toezichtmodel

Het college van toezicht van de Nederlandse orde van advocaten (NOvA) heeft de wettelijke taak om toe te zien op de werking van het toezicht op advocaten en de behandeling van klachten over advocaten¹. De deken van de elf lokale orden van advocaten zijn belast met en eindverantwoordelijk voor het toezicht en de klachtbehandeling. Als systeemtoezichthouder draagt het college bij aan de bewaking en bevordering van de kwaliteit en integriteit van de advocatuur en de beroepsuitoefening van advocaten, in het belang van rechtzoekenden en de maatschappij.

Binnen het wettelijk kader van de Advocatenwet en de Wet ter voorkoming van witwassen en financieren van terrorisme (Wwft) toetst het college de taakuitoefening van de deken aan de Algemene beleidsregel toezicht en klachtbehandeling, zoals nader uitgewerkt in het Toezichtkader². De normen houden samengevat in dat de deken:

- het toezicht en de klachtbehandeling uitoefent op een onafhankelijke, zichtbare, effectieve en professionele wijze, die consistent is met de manier waarop de andere deken deze taken uitoefenen; en
- toepassing geeft aan de door hem vastgestelde (beleids)regels en aan de afspraken en handleidingen die de deken in het dekenberaad hebben gemaakt of opgesteld ten behoeve van hun toezicht en klachtbehandeling.

2.2 Algemeen

Per 1 januari 2019 traden mr. J.G.F. Rijlaarsdam en dr J.J.M. Kremers aan als voorzitter respectievelijk lid van het college van toezicht. Rijlaarsdam volgde de vorige voorzitter, mr. B.J.R. van Tongeren, op na afloop van diens termijn als algemeen deken van de Nederlandse orde van advocaten. Kremers volgde mr. J.M.A.M. de Wit op, wiens benoemingstermijn van vier jaar verstreek.

Het college van toezicht komt eens per drie weken bijeen, en overlegt eens per twee maanden met de voorzitters van het dekenberaad³.

2.3 Inzet van toezichtinstrumenten

De jaarlijkse bezoekeronde van het college aan alle elf deken vond plaats in mei en juni 2019, in beginsel op het bureau van de betrokken lokale orde van advocaten. Het college legde deze bezoeken in wisselende tweetallen af, vergezeld door de secretaris. Ter voorbereiding liet het college de deken voorafgaand aan de bezoeken een vragenlijst⁴ invullen. De vragen richtten zich voornamelijk op de toezichtthema's van het college en de aandachtspunten van de deken uit het Jaarplan 2019 van het dekenberaad. Tijdens de bezoeken ging het college dieper in op zijn toezichtthema's. Hiermee kreeg het college zicht op de werkwijze van de deken en de bureaus,

¹ Op de website www.collegevantoezichtnova.nl staat een overzicht van de taken en bevoegdheden van het college van toezicht en de deken.

² De Algemene beleidsregel en het Toezichtkader zijn gepubliceerd op www.collegevantoezichtnova.nl.

³ Dit voorzitterschap wordt sinds april 2018 door twee deken bekleed.

⁴ De vragenlijst is als bijlage 5.1 bij dit verslag gevoegd.

en kon hij de taakuitoefening van de dekens toetsen. Het college besprak zijn voornaamste bevindingen uit de bezoekeronde met alle dekens tijdens een overleg op 3 september 2019. Deze bevindingen zijn verwerkt in dit jaarverslag.

De bezoekeronde was aanleiding voor het college om met drie dekens een verdiepend vervolggesprek te voeren. Het college beoogde hiermee meer zicht te krijgen op de uitoefening van het toezicht door de desbetreffende deken. Met een deken is vervolgens nog een derde gesprek gevoerd door de voorzitter van het college.

Het college heeft in het verslagjaar geen gebruik gemaakt van zijn bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen voor de dekens. Het college toetst wel of de beleidsregels van de dekens adequaat zijn, en ziet erop toe dat de dekens het beleid consistent uitvoeren. In 2019 ontving het college de volgende nieuwe beleidsregels van de dekens:

- Beleidsregel toezicht Wwft 2018 en Beleidsregel handhaving Wwft 2018
- Beleidsregel inzake gebruik toezicht- en handhavingbevoegdheden deken bij recidive
- Beleidsregel advocaat in dienstbetrekking en kantoortuin.

Voor het overige zag het college geen aanleiding om zijn wettelijke bevoegdheden in te zetten. Dit betreft de bevoegdheid om te verzoeken een deken te schorsen in of te ontheffen van de uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling, of om een deken te ontslaan en een andere deken te kiezen. Hetzelfde geldt voor de algemeen deken in zijn hoedanigheid van voorzitter van het college. Hij heeft evenmin gebruik gemaakt van zijn bevoegdheid om bindende aanwijzingen te geven aan een deken met betrekking tot de uitoefening van het toezicht.

2.4 Signalen van rechtzoekenden en anderen

Het college heeft geen wettelijke taak of bevoegdheid om klachten te behandelen over de handelwijze van dekens in individuele gevallen; hij is geen beroepsinstantie voor klagers. Niettemin ontvangt het college geregeld informatie van klagers over de behandeling van hun klacht, of van advocaten over het toezicht door de deken.

In het verslagjaar leverden 19 personen signalen aan. Van hen klaagden 15 personen over de klachtbehandeling of het toezicht door dekens. De overige signalen vielen buiten de taak van het college van toezicht, bijvoorbeeld omdat deze betrekking op klachten over advocaten of een verzoek om toewijzing van advocaat op grond van artikel 13 Advocatenwet. Daarnaast wendden meerdere personen, die eerder al signalen zonden, zich dit jaar opnieuw met berichten over dezelfde kwesties tot het college.

De signalen hadden onder meer betrekking op de duur van de klachtbehandeling, de visie van de deken over de gegrondheid van de klacht (het dekenstandpunt) of de formulering van de klacht

door de deken. Een dekenstandpunt is bedoeld als advies over de mogelijke ontvankelijkheid of gegrondheid van een klacht. Een negatief advies ervaren klagers soms als een belemmering om hun klacht in te dienen bij de tuchtrechter of roept bij hen vragen op over de onpartijdigheid van een deken. Ook blijkt het soms voor klagers niet begrijpelijk waarom de deken (het wettelijk vereiste) griffierecht heft voorafgaand aan doorzending van een klacht naar de tuchtrechter. Voor het college zijn dergelijke signalen een bron van informatie over de feitelijke uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling, die hij betreft bij zijn taakuitoefening.

Tabel • **Aantal ontvangen signalen**

	2019	2018	2017	2016	2015
Aantal personen met een signaal	19	21	27	34	56
Aantal nieuwe signalen over toezicht of klachtbehandeling	15	9	15	18	41

3. TOEZICHTTHEMA'S

Het college van toezicht richtte zich in het verslagjaar op de volgende toezichtthema's, die hij vastlegde in zijn Werkplan 2019:

- a. opstellen van een handhavingskader
- b. verantwoording
- c. uitvoering van wat in 2018 in gang is gezet, op het gebied van:
 - risico-gestuurd toezicht
 - financieel toezicht
 - toezicht op naleving van de Wwft
 - organisatie en ondersteuning.

Het eerste thema diende ter verdere professionalisering van zijn eigen taakuitoefening. De andere thema's vloeiden mede voort uit risico's en ontwikkelingen die het college signaleerde in het toezicht en de klachtbehandeling, en in en om de advocatuur. In zijn Werkplan 2019 beschreef het college dat de jaarverslagen van de dekens minimale duiding en context verschaffen over de aard, ernst en ontwikkeling van normschendingen, waardoor weinig zichtbaar is wat de 'staat van de advocatuur' is en of het toezicht disfunctionerende advocaten effectief aanpakt. Verder was in juli 2018 een wijziging van de Wwft in werking getreden, die extra verplichtingen aan advocaten oplegt en het toezicht van de dekens navenant verzwakt. Extern wordt er gewerkt aan een herziening van het stelsel van de gefinancierde rechtsbijstand, en voert de rechtspraak diverse experimenten uit met vormen van geschilbeslechting zonder vertegenwoordiging door advocaten. De klemmende financiële situatie van een deel van de advocaten die werkzaam zijn in de gefinancierde rechtsbijstand maakt het van belang alert te zijn op risico's die dat met zich kan brengen.

Hieronder wordt per (sub)thema beschreven wat het college van plan was, welke werkzaamheden hij verrichtte en tot welke bevindingen of welk resultaat dat leidde.

THEMA A – OPSTELLEN VAN EEN HANDHAVINGSKADER

3.1 Voornemens in het Werkplan 2019

In 2018 ontwikkelde het college het Toezichtkader. Dat bevat een nadere invulling van de normen die hij stelt aan de taakuitoefening van de dekens in de Algemene beleidsregel toezicht en klachtbehandeling. Voor 2019 wilde het college zijn eigen taakuitoefening verder professionaliseren door het Toezichtkader te operationaliseren in een handhavingskader. Dat beoogt vast te leggen hoe het college systematisch:

- de effectiviteit en efficiëntie van het toezicht en de klachtbehandeling waar mogelijk kan meten, beoordelen en verbeteren, gelet op de doelstellingen van het toezicht, en
- toepassing kan geven aan zijn handhavingsinstrumentarium.

In het handhavingskader worden vier delen bij elkaar gevoegd in een samenhangend geheel: normenkader, monitoring en toetsing, handhaving en verantwoording. Hiertoe formuleerde het college de volgende doelen in zijn Werkplan:

Doelstelling: het college stelt een handhavingskader vast om systematisch de effectiviteit en efficiëntie van het toezicht en de klachtbehandeling waar mogelijk te meten, beoordelen en te verbeteren.

Beoogd effect: bevorderen van de kwaliteit en gerichtheid van het toezicht door het college en inzichtelijk maken van de effecten van het toezicht en het optreden van het college.

3.2 Werkzaamheden

Op 25 januari 2019 stelde het college van toezicht het Toezichtkader vast. Tegelijkertijd startte hij met een project om het Toezichtkader te operationaliseren in een handhavingskader. Daarvoor vroeg hij advies aan prof. mr D. Schoenmaker, hoogleraar banking & finance aan de Erasmus Universiteit, gelet op diens ervaring met het toezicht in de financiële wereld. Prof. Schoenmaker bracht in augustus 2019 advies uit over de hoofdlijnen van ontwerp en de criteria waaraan een kwalitatief goed en evenwichtig handhavingskader moet voldoen⁵. Vervolgens nam het college de verdere ontwikkeling en uitwerking van het kader ter hand.

De delen van het handhavingskader krijgen globaal de volgende inhoud:

1. **normenkader:** nadere uitwerking van normen voor de taakuitoefening door de dekens, onder meer uit het Toezichtkader
2. **monitoring en toetsing:** wijze van verkrijging van informatie over het toezicht door het college, onder meer door rapportages van de dekens
3. **handhaving:** criteria en processen voor de inzet van het beschikbare instrumentarium van het college
4. **verantwoording:** criteria en processen voor het jaarlijks verslag van werkzaamheden van het college en eventueel aanvullende rapportages.

Periodiek bespreekt het college de voortgang in een stuurgroep, waarin ook prof. Schoenmaker zitting heeft. Ook worden de dekens bij het proces betrokken. Op 7 november 2019 is met alle dekens over het project gesproken.

De werkzaamheden aan het handhavingskader zullen in 2020 worden voortgezet, zodat het college het kader in de loop van dat jaar kan vaststellen en implementeren. Dat zal de kwaliteit en de focus van het toezicht door het college bevorderen. Tevens zorgt het voor begrenzing, zodat helder is wat de reikwijdte is van het toezicht. Voor de dekens zal het kader duidelijkheid scheppen waar hun taakuitoefening aan dient te voldoen en wat zij van het college kunnen verwachten.

⁵ Het advies 'Naar een goed en evenwichtig handhavingskader voor het college van toezicht advocatuur' van 15 augustus 2019 is gepubliceerd op www.collegevantoezichtnova.nl.

Als zodanig kan het handhavingskader een rol spelen bij het inwerken van nieuw aantredende dekens en nieuwe collegeleden en bijdragen aan de continuïteit van het toezicht op beide niveaus.

THEMA B - VERANTWOORDING

3.3 Voornemens in het Werkplan 2019

Het college constateerde in zijn Jaarverslag 2018 dat de dekens in hun jaarverslagen inzicht geven in de wijze waarop zij het toezicht en de klachtbehandeling uitoefenen. Door minimale duiding en context verschaffen de verslagen echter weinig inzicht in de aard en ernst van normschendingen en de effecten van het toezicht. Niet duidelijk is wat de ontwikkeling is van risico's en tekortkomingen, wat de 'staat van de advocatuur' is, en of sprake is van verbetering van het normbesef en de naleving door advocaten.

In zijn Werkplan 2019 overwoog het college dat professionaliteit van toezichthouders vraagt om van tevoren aan de buitenwereld te laten zien wat zij doen en daar naderhand verantwoording over af te leggen. Een goede externe verantwoording door de dekens is van belang voor de controleerbaarheid van het toezicht en de klachtbehandeling, en bevordert de onafhankelijkheid en professionaliteit daarvan. Elk handelen dient ook in het perspectief te staan van de te beschermen publieke belangen: kwaliteit en integriteit van de beroepsgroep. Het vertrouwen in de advocatuur kan toenemen als de dekens als toezichthouder laten zien dat zij in staat zijn om disfunctionerende advocaten effectief aan te pakken. Dit leidde tot de volgende doelen in het Werkplan:

Doelstelling: het college toetst de verantwoording van de dekens en de mate waarin deze inzicht geeft in de uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling, de aard en ernst van geconstateerde tekortkomingen, relevante ontwikkelingen in en om de advocatuur, en de resultaten en effecten van het toezicht en de klachtbehandeling.

Beoogd effect: de verantwoording van de dekens maakt zichtbaar wat zij hebben gedaan, welke prioriteiten zij stelden, wat de aard en ernst van geconstateerde tekortkomingen was, wat relevante ontwikkelingen waren en welke resultaten en effecten het toezicht en de klachtbehandeling hadden.

3.4 Werkzaamheden

Eind 2018 heeft het college de dekens concrete handvatten geboden voor de invulling van hun externe verantwoording over 2018. De dekens hebben ervoor gekozen om gezamenlijk verantwoording af te leggen over de uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling in een Jaarverslag Toezicht 2018 van het dekenberaad. Daarnaast brachten de raden van de orden van advocaten in de arrondissementen jaarverslag uit over hun werkzaamheden in 2018. Tijdens de bezoeken heeft het college met de dekens over deze verslaglegging gesproken.

3.5 Bevindingen

Het uitbrengen van een gezamenlijk Jaarverslag Toezicht 2018 is een stap vooruit door de centrale presentatie. Het verslag maakt net als vorige jaren inzichtelijk hoe het toezicht in het algemeen wordt uitgeoefend en in grote lijnen met welk beleid en welke instrumenten. De bundeling van cijfermatige verantwoording over aantallen klachten, signalen en ingezette instrumenten, uitgesplitst per arrondissement, zorgt voor meer overzicht dan voorheen. Tevens bevat het jaarverslag enige duiding, doordat in interviews met de dekens voorbeelden worden genoemd van aangetroffen tekortkomingen en de wijze waarop vervolgens jegens de betrokken advocaten is optreden. Het gezamenlijke jaarverslag verscheen echter pas op 4 juni 2019. Dat acht het college gegeven de beoogde rol van dit verslag te laat in het jaar.

Naast deze gezamenlijke verantwoording rapporteerden de meeste dekens echter nauwelijks meer over hun eigen taakuitoefening en lokale aandachtspunten bij het toezicht in het jaarverslag van hun orde van advocaten. Hierdoor geven de jaarverslagen over 2018 een onvoldoende duidelijk antwoord op vragen als wat de individuele dekens doen, hoe zij hun toezichttaken uitoefenen, of de risico's zijn veranderd en of er in hun arrondissement verbetering is opgetreden in naleving door en kwaliteit van de advocatuur. In de gesprekken tijdens de bezoekeronde bleek dat het voor de dekens nog niet helder is welke lokale verantwoording nodig is naast het gezamenlijke jaarverslag over het toezicht van alle dekens.

De verantwoording door de dekens is nog in ontwikkeling. Het college acht voor de toekomstige verantwoording verbetering nodig. Het einddoel is dat de dekens de buitenwereld inzicht verschaffen in hun taakuitoefening, vanuit het belang van de kwaliteit van rechtsbijstand en het belang van rechtzoekenden. Een goede verantwoording vindt ook tijdig plaats; de publicatie van een jaarverslag in juni is te laat en dient eerder in het jaar te geschieden. De verantwoording dient aan te sluiten bij de respectieve verantwoordelijkheden van het dekenberaad en de individuele dekens. Een centraal jaarverslag, waarin de dekens gezamenlijk rapporteren over het beleid, is een verbetering. Dat laat onverlet dat het college verwacht dat iedere deken inzicht geeft in en verantwoording aflegt over de taakuitoefening en de uitvoering van het beleid in zijn arrondissement. Dat omvat duiding en uitleg van zijn eigen werkzaamheden, vermelding van zijn eigen opvatting over het uitgeoefende toezicht en de resultaten, en welke verbetering of andere ontwikkelingen hij ziet die positief (of negatief) zijn voor rechtzoekenden.

Per saldo ziet het college als aspiratieniveau dat de toekomstige verslagen inzicht bieden in de prioriteiten van de dekens, de aard en ernst van geconstateerde tekortkomingen en overtredingen, en de resultaten en effecten van het toezicht en de klachtbehandeling, en de staat van naleving, kwaliteit en integriteit van de balie. Ook is het wenselijk om het verband te laten zien tussen enerzijds ontwikkelingen in en om de advocatuur en risico's, en anderzijds de gekozen prioriteiten en de resultaten. Op deze wijze is toetsbaar of de dekens hun beoogde doelen hebben behaald.

THEMA C – UITVOERING VAN WAT IN 2018 IN GANG IS GEZET

3.6 Risico-gestuurd toezicht

3.6.1 Voornemens in het Werkplan 2019

Het college acht het voor effectief en efficiënt toezicht van belang dat de dekens hun beschikbare capaciteit en middelen met behulp van risico-gestuurd toezicht gericht inzetten daar waar een verhoogde kans bestaat dat een bepaald risico of schadelijk probleem zich voordoet. Voor het Wwft-toezicht is een risico-gebaseerde taakuitoefening wettelijk voorgeschreven.

In 2018 stelden de dekens een beleidsmatig model vast voor een gestructureerde aanpak van risico-gestuurd toezicht. Het college nam zich in zijn Werkplan 2019 voor te toetsen hoe de dekens dit beleid uitvoeren, ook ten aanzien van het Wwft-toezicht. Hij kondigde aan in 2020 na te gaan hoe de dekens in hun jaarverslag(en) over 2019 verantwoorden hoe de eerste volledige cyclus van het risico-gestuurde toezicht is uitgevoerd. Dat leidde tot de volgende doelen in het Werkplan:

Doelstelling: het college:

- i) toetst de uitvoering van het in 2018 in gang gezette beleid voor risico-gestuurd toezicht;
- ii) vraagt de dekens te verantwoorden hoe de eerste cyclus van het risico-gestuurde toezicht in 2019 is uitgevoerd.

Beoogd effect: de dekens:

- i) voeren op gestructureerde en afgestemde wijze hun beleid uit voor risico-gestuurd toezicht;
- ii) leggen op inzichtelijke wijze verantwoording af over de uitvoering van de eerste cyclus van risico-gestuurd toezicht in 2019.

3.6.2 Werkzaamheden

Het college sprak tijdens zijn bezoeken met alle dekens over de wijze waarop zij uitvoering geven aan het beleid voor risico-gestuurd toezicht. Daarbij kwam aan de orde hoe (landelijk en lokaal) de identificatie, analyse en classificatie van risico's heeft plaatsgevonden, welke strategie voor de aanpak en handhaving is gekozen, en hoe advocaten zijn geselecteerd voor het toezicht. Dat was ook een geregeld gespreksonderwerp in het periodieke overleg met de voorzitters van het dekenberaad.

3.6.3 Bevindingen

De dekens publiceerden hun model voor een gestructureerde aanpak van risico-gestuurd toezicht in het Jaarverslag Toezicht 2018. Ten behoeve van het toezicht in 2019 gaven de dekens voor het eerst uitvoering aan dit model. Dat hield in dat zij in het najaar van 2018, ieder met hun eigen raad van de orde en staf en aan de hand van de resultaten van het toezicht in 2017 en eerste helft 2018,

identificeerden welke risico's en externe ontwikkelingen zij waarnamen in hun arrondissement. Ook beoordeelden zij of daarbij sprake was van een trend of van incidenten. Op basis daarvan is in het dekenberaad een selectie gemaakt van de meest voorkomende of meest in het oog springende risico's. Drie risico's zijn als landelijke prioriteit en als speerpunt vastgelegd in het Jaarplan 2019 van het dekenberaad.

Omdat het Jaarplan 2019 het enige kenbare schriftelijke stuk is over de identificatie, analyse en classificatie van risico's, de strategie voor de aanpak en handhaving, en de selectie van advocaten, was het voor het college lastig om de kwaliteit van de uitvoering van de verschillende stappen te toetsen, zoals de uitgevoerde risicoanalyse en prioriteitstelling. Uit de gesprekken met de dekens blijkt echter dat zij in de praktijk meer risico-gebaseerd te werk gaan dan is vastgelegd in beleidsstukken.

Zo werden de speerpunten voldoende ruim geformuleerd om plaatselijke accenten te kunnen leggen. Met name het aandachtspunt 'eenmanskantoren met extra kwetsbaarheid' bood ruimte voor een lokaal verschillende invulling. In de bezoekeronde bleek dat alle dekens in hun arrondissement diverse initiatieven ontplooiën om eenmanskantoren aan te sporen tot onderlinge samenwerking. Waar nodig stimuleren de dekens alleen-praktiserende advocaten om zich te concentreren op enkele rechtsgebieden, hun verdienmodel aan te passen (indien zij met name gefinancierde rechtsbijstand verlenen) of hun bedrijfsvoering te verbeteren.

In de praktijk combineren de dekens (handmatig) de informatie die zij verkrijgen uit diverse toezichtinstrumenten en bronnen. De mate van pro-activiteit verschilt per deken. Een belangrijke bron zijn de signalen die de ketenpartners, collega-toezichthouders en anderen verstrekken over mogelijke tekortkomingen in de kwaliteit of integriteit van de dienstverlening door advocaten. Al deze signalen worden onderzocht. Aan de ketenpartners geven de meeste dekens na afloop van hun onderzoek of een eventueel aangespannen tuchtrechtelijke procedure een terugkoppeling over de afhandeling van het signaal. Volgens de op dit moment beschikbare gegevens nam het aantal signalen van ketenpartners in 2018 licht af ten opzichte van 2017. Het aantal signalen van anderen dan ketenpartners nam in die periode aanzienlijk toe⁶. Het nog te verschijnen jaarverslag van de dekens moet uitwijzen welke ontwikkeling er in 2019 in dit opzicht plaatsvond.

Het college acht het van belang dat de dekens blijven inzetten op een goede samenwerking met ketenpartners en collega-toezichthouders, en waar mogelijk de samenwerking intensiveren. Nu komt het voor dat dekens langs andere wegen een advocaat op het spoor komen die ondermaatse kwaliteit van dienstverlening levert, en waarover zij niet of niet eerder een signaal ontvingen. Bij sommige rechters blijkt terughoudendheid te bestaan om signalen af te geven, onder meer omdat zij het risico lopen dat de betrokken advocaat een klacht tegen hen indient. Eind 2018 oordeelde de Hoge Raad naar aanleiding van een dergelijke klacht dat een rechter in het belang van het toezicht op de advocatuur een melding aan de dekens kan doen over het optreden door een advocaat en daarbij vertrouwelijke gegevens kan verstrekken⁷. Het college hoopt dat deze uitspraak aan rechters de ruimte biedt om de terughoudendheid te verminderen.

⁶ Zie bijlage 5.2, tabel 3.5.

⁷ Uitspraak van 30 november 2018, ECLI:NL:HR:2018:2197.

Voorts kan het waardevol zijn om een protocol op te stellen over de terugkoppeling aan ketenpartners, zodat duidelijk is welke informatie de dekens kunnen verschaffen, en op welk moment, over het resultaat van het onderzoek naar een signaal.

De dekens gebruiken de signalen ook om na te gaan of er sprake is van risico's die zich breder voordoen in de advocatuur. Op termijn is het wenselijk dat de dekens meer gebruik maken van (geautomatiseerde) data-analyse voor onder meer analyse van risico's, sturing en lering, selectie van advocaten voor risico-gebaseerd toezicht, en voor evaluatie van de impact van het uitgeoefende toezicht. Het college acht het van belang dat de dekens mogelijkheden onderzoeken en toepassen om meer en creatiever gebruik te maken van de beschikbare data. Ook lijkt er ruimte te zijn voor de opbouw of verbetering van relevante en eenduidige datasets. Nuttige data zijn onder meer de financiële kengetallen die de dekens vanaf 2020 van alle advocatenkantoren opvragen. Deze gegevens worden digitaal aangeleverd, wat kwantitatieve analyse mogelijk maakt. Een dergelijke werkwijze leidt er tevens toe dat de dekens in hun verantwoording meer inzicht kunnen geven in de staat van de advocatuur, bijvoorbeeld in de financiële gezondheid van kantoren.

Hoewel de dekens in de praktijk al meer risico-gebaseerd werken dan is vastgelegd, acht het college het van belang dat alle dekens op systematische en toetsbare wijze uitvoering geven aan het beleidsmodel voor risico-gestuurd toezicht, en er verslag van doen. Daarnaast dienen de dekens gedurende het jaar een open blik te houden voor ontwikkelingen in en om de advocatuur en het ontstaan van nieuwe of veranderde risico's.

Het college zal hier in 2020 op toezien. Ook zal het college dan nagaan hoe de dekens in hun jaarverslag(en) over 2019 verantwoording afleggen over het verloop van de eerste volledig uitgevoerde cyclus van risico-gestuurde toezicht.

3.7 Financieel toezicht

3.7.1 Voornemens in het Werkplan 2019

Het college beschouwt financieel toezicht als een essentieel onderdeel van het preventieve toezicht. Het dient om:

- te bewaken dat advocaten zorgvuldig omgaan met gelden van derden en met hun cliënten ten aanzien van de kosten van hun werkzaamheden;
- vroegtijdig mogelijke problemen in de financiële huishouding bij advocatenkantoren te onderkennen, zodat er wellicht nog bijsturing mogelijk is; en
- de belangen van cliënten te bewaken als de continuïteit van een kantoor in gevaar is.

In 2019 zouden de dekens financiële kengetallen van alle advocatenkantoren opvragen als regulier toezichtinstrument en langs geautomatiseerde weg, zodat advocaten de cijfers digitaal kunnen aanleveren. Het college nam zich voor te beoordelen hoe het financiële toezicht en het opvragen van kengetallen wordt uitgevoerd, en formuleerde de volgende doelen in het Werkplan:

Doelstelling: het college toetst de uitvoering van het in 2018 in gang gezette beleid ten aanzien van het opvragen van kengetallen.

Beoogd effect: de dekens voeren op gestructureerde en onderling afgestemde wijze hun beleid uit voor het opvragen van kengetallen.

3.7.2 Werkzaamheden

Het college sprak met de voorzitters van het dekenberaad over de voortgang van het opvragen van kengetallen. Ook kreeg hij inzage in de lijst met financiële kengetallen die worden opgevraagd en de (geautomatiseerde) ratio's of rekenregels voor de beoordeling van de verkregen cijfers. Tevens heeft het college de dekens de suggestie gedaan om een externe deskundige onderzoek te laten doen naar de mogelijkheden om meer en creatiever gebruik te maken van de beschikbare (financiële) data.

3.7.3 Bevindingen

In 2019 hebben de dekens in zeven arrondissementen⁸ kengetallen opgevraagd van alle advocatenkantoren in hun gebied. Met behulp van nieuwe automatisering konden advocaten hun cijfers digitaal aanleveren. De (eerste) analyse van de kengetallen vond eveneens automatisch plaats op basis van landelijk vastgestelde ratio's per kengetal. Ten tijde van de opstelling van dit verslag waren de resultaten van de inzet van dit toezichtinstrument in 2019 nog niet bekend.

Het college heeft van de dekens vernomen dat het nieuwe automatiseringssysteem goed functioneert. Dat is een belangrijke voorwaarde om jaarlijks in alle arrondissementen de financiële kengetallen op te kunnen vragen en te analyseren. Door de toetsing aan vooraf vastgestelde ratio's is sprake van een objectief en uniform beoordelingskader.

Op basis van hun ervaring in eerdere jaren constateren de dekens dat deze methode nuttige informatie oplevert, zeker wanneer deze wordt gecombineerd met andere beschikbare gegevens over advocaten. Een bevinding van de dekens is dat de financiële situatie van kantoren die overwegend werkzaam zijn in de gefinancierde rechtsbijstand in het algemeen verslechtert. Dat wordt onderstreept door berichten over advocaten die hun sociale praktijk afbouwen of beëindigen. Het is denkbaar dat een kwetsbare financiële positie negatieve gevolgen kan hebben voor de kwaliteit van de dienstverlening en integriteit van de betrokken advocaten.

De dekens treffen voorbereidingen om in 2020 in het hele land kengetallen van advocatenkantoren op te vragen. Van belang daarbij is dat de unit Financieel Toezicht Advocatuur (FTA)⁹ en de lokale orde bureaus over voldoende capaciteit beschikken om nader onderzoek te doen bij kantoren waar sprake is van mogelijke financiële risico's, om kantoren te monitoren als de financiële situatie zorgelijk is, en om waar nodig en mogelijk actie te ondernemen om verdere verslechtering te voorkomen of schadelijke gevolgen te beperken.

⁸ Alle arrondissementen uitgezonderd de vier grote: Amsterdam, Den Haag, Midden-Nederland en Rotterdam.

⁹ De FTA verricht op verzoek en onder verantwoordelijkheid van de dekens onderzoeken naar en bij advocatenkantoren. Deze onderzoeken richten zich op onderwerpen met een financieel karakter en op naleving van de Wwft. De FTA is gevestigd op het bureau van de NOvA.

Het college acht het essentieel dat alle dekens in 2020 gebruik maken van dit toezichtinstrument. Dat maakt het voor de dekens mogelijk om in hun verantwoording mede inzicht te geven in de financiële gezondheid van de advocatuur, waaronder van kantoren die voornamelijk in de gefinancierde rechtsbijstand werkzaam zijn. Voorts hebben de dekens een onderzoek in gang gezet naar de mogelijkheden van meer geavanceerde data-analyse.

3.8 Toezicht op de naleving van de Wwft

3.8.1 Voornemens in het Werkplan 2019

De per juli 2018 gewijzigde Wwft stelt extra eisen aan advocaten die Wwft-plichtige diensten verlenen en aan de dekens als toezichthouders. In januari 2019 stelden de dekens beleid¹⁰ vast voor de invulling van deze nieuwe verplichtingen en bevoegdheden.

Het college kondigde in het Werkplan aan te gaan toetsen hoe de dekens invulling geven aan risico-gebaseerd toezicht op de naleving van de Wwft, uitvoering geven aan het door hen opgestelde beleid en zorgen voor actieve voorlichting aan advocaten ter vergroting van de bewustwording en kennis van de Wwft en de (nieuwe) verplichtingen. Doel was om na te gaan of het Wwft-toezicht op de advocatuur adequaat is, mede gelet op het toezicht op juridische dienstverlening in andere landen. Zo formuleerde het college de volgende doelen in het Werkplan:

Doelstelling: *het college:*

- i) toetst de uitvoering van het in 2018 in gang gezette beleid voor het toezicht op de Wwft;
- ii) vraagt de dekens om advocaten bewust(er) te maken van het toepassingsbereik en de verplichtingen van de Wwft; en
- iii) zet waar nodig en mogelijk versterkingen van het Wwft-toezicht in gang, ter voorbereiding op de evaluatie van de Financial Action Taskforce (FATF).

Beoogd effect: *de dekens:*

- i) voeren op gestructureerde en onderling afgestemde wijze hun beleid uit voor Wwft-toezicht;
- ii) dragen er met voorlichting aan bij dat advocaten zich meer bewust zijn wanneer de Wwft op hun diensten van toepassing is en welke verplichtingen dat met zich brengt.

3.8.2 Werkzaamheden

Het college sprak in de bezoekeronde met alle dekens over de uitoefening van het Wwft-toezicht. Ook kwam dit regelmatig ter sprake in het overleg met de voorzitters van het dekenberaad. Naar aanleiding daarvan heeft het college aan de dekens gevraagd om een plan van aanpak op te stellen voor de ontwikkeling en implementatie van risico-gebaseerd Wwft-toezicht. Om bij te dragen aan een snelle start voor het opstellen van een dergelijk plan organiseerde het college een bijeenkomst met deskundige inbreng voor een afvaardiging van de dekens.

¹⁰ De Beleidsregel toezicht Wwft 2018 en Beleidsregel handhaving Wwft 2018 zijn gepubliceerd op de websites van de lokale orden van advocaten.

Verder liet het college zich informeren over de stand van de voorbereidingen op de evaluatie die de FATF in 2020/2021 uitvoert naar de uitvoering en effectiviteit van de anti-witwas-regelgeving in Nederland¹¹. Deze voorbereidingen worden landelijk gecoördineerd door de ministeries van Financiën en Justitie en Veiligheid.

3.8.3 *Bevindingen*

Het college constateert dat de dekens zorgen voor voorlichting aan advocaten over de relevante regelgeving. In januari 2019 stelden de dekens beleid vast voor het toezicht op de per juli 2018 gewijzigde Wwft. Dit beleid is in april 2019 verwerkt in de vragenlijst die de dekens hanteren bij de kantoorbezoeken. Daarnaast oefenen zij het Wwft-toezicht uit door middel van de jaarlijkse Centrale Controle op de Verordening (CCV)¹² en op grond van signalen of klachten.

In de bezoeker bleek dat de dekens het toezicht minder risico-gebaseerd uitoefenen dan de Wwft voorschrijft. Zo zijn de dekens nog niet gestructureerd nagegaan welke specifieke risico's zich in de advocatuur voordoen, naast de bestaande nationale en internationale risico-beoordelingen van de overheden. Ook hebben de dekens nog weinig inzicht in de risicoprofielen van advocaten(kantoren) die Wwft-plichtige diensten verlenen. Daardoor is het voor de dekens thans niet goed mogelijk om de frequentie en intensiteit van het toezicht te bepalen en hun capaciteit in te zetten daar waar de risico's zijn.

Deze bevinding heeft ertoe geleid dat het college de dekens heeft gevraagd om een plan van aanpak op te stellen voor de ontwikkeling en implementatie van risico-gebaseerd Wwft-toezicht. Daarin kunnen zij vastleggen hoe en wanneer zij de risico's in de advocatuur gaan identificeren, risicoprofielen¹³ opstellen van de balie, en op basis daarvan advocaten selecteren voor toezicht. Voor een effectief toezicht acht het college het nodig dat de dekens een risico-gebaseerde werkwijze in 2020 ontwikkelen en toepassen.

In 2019 zijn de dekens gestart met een thematisch onderzoek naar de naleving van de Wwft onder 50 kantoren, verspreid over het land. Bij de opzet en vraagstelling van het onderzoek hebben de dekens zich laten inspireren door andere Wwft-toezichthouders, zoals het Bureau Financieel Toezicht (BFT) dat toezicht houdt op andere juridische beroepsgroepen. Voor dit onderzoek zijn primair kantoren geselecteerd met bijvoorbeeld een vastgoed- of ondernemingsrechtelijke praktijk, waardoor zij onder de werking van de Wwft vallen. Daarnaast zijn ook advocaten geselecteerd die volgens hun eigen opgave geen Wwft-plichtige zaken behandelen, maar die door de aard van hun werkzaamheden mogelijk toch onder de Wwft vallen.

¹¹ De FATF is een intergouvernementele organisatie die streeft naar effectieve implementatie van juridische, wetgevende en operationele maatregelen tegen witwassen en de financiering van terrorisme en andere, daaraan gerelateerde risico's voor de integriteit van het internationale financiële systeem. De evaluatie betreft alle sectoren in Nederland. Naast banken en de trustsector betreft het ook beroepsgroepen als de advocatuur.

¹² De Centrale Controle op de Verordening houdt in dat iedere advocaat over het voorgaande jaar een vragenlijst moet invullen over diens naleving van de bepalingen uit de Verordening op de advocatuur.

¹³ Onder een risicoprofiel wordt verstaan dat de balie wordt ingedeeld in risicogroepen op basis van gegevens zoals de aard van hun dienstverlening, de geografische herkomst van cliënten en betrokken transacties.

De verwachting van de dekens is dat dit onderzoek in 2020 wordt afgerond en bruikbare data oplevert. Dat kan mede leiden tot het opstellen van risicoprofielen van kantoren met een Wwft-plichtige praktijk.

Als volgende stappen acht het college van belang dat de dekens blijven investeren in de capaciteit en kennis voor het Wwft-toezicht. Verder is het zaak dat de dekens op dit onderwerp samenwerken met andere toezichthouders en instanties. Na implementatie¹⁴ van de gewijzigde vierde anti-witwasrichtlijn krijgen de Wwft-toezichthouders de bevoegdheid om onderling informatie uit te wisselen. Dat maakt een meer intensieve samenwerking mogelijk, zoals met het BFT en de Financial Intelligence Unit (FIU). Voor het toezicht op internationaal opererende advocatenkantoren kan internationale samenwerking aangewezen zijn.

Bij controle op de naleving kan een onderscheid worden gemaakt tussen onbewuste of bewuste overtreding van de regelgeving. Voor het eerste risico zijn onder meer voorlichting en cursussen van belang; voor het tweede geval is een andere toezichtinzet nodig. Dat is voor het college aanleiding om in 2020 na te gaan of het toezicht op de advocatuur toereikend is om te voorkomen dat personen met criminele achtergrond toetreden tot de advocatuur of invloed kunnen uitoefenen op advocatenkantoren door bestuursfuncties of anderszins¹⁵.

3.9 Organisatie en ondersteuning

3.9.1 Voornemens in het Werkplan 2019

In 2018 drong het college er ter versterking van toezicht op aan dat de dekens bedenken hoe zij vorm willen geven aan een effectieve inrichting van hun organisatie en ondersteuning – in onderlinge verbinding, en ook in samenwerking met de NOvA. Het college acht van belang dat de dekens dit vastleggen en daar uitvoering aan geven. Het college formuleerde in het Werkplan de volgende doelen:

Doelstelling: het college toetst de uitvoering van het in 2018 in gang gezette beleid ten aanzien van de versterking van de organisatie en ondersteuning van de dekens.

Beoogd effect: de dekens zorgen voor versterking van hun organisatie en ondersteuning.

3.9.2 Werkzaamheden

Het college heeft tijdens de bezoeken met alle dekens en periodiek met de voorzitters van het dekenberaad gesproken over de organisatie en ondersteuning van de dekens en het dekenberaad. In eerdere jaren constateerde het college dat de beleidsvorming in het dekenberaad soms stroperig verloopt. Daarom heeft het college er bij meerdere gelegenheden op aangedrongen dat de dekens afspraken maken om over te gaan op besluitvorming bij meerderheid. Dat zou de besluitvaardigheid van het dekenberaad en de uniformiteit van het toezicht ten goede komen.

¹⁴ Wetsvoorstel 35 245 ter implementatie van de gewijzigde vierde anti-witwasrichtlijn is in behandeling bij de Eerste Kamer. De bedoelde bevoegdheid wordt vastgelegd in een nieuw art. 22a Wwft.

¹⁵ Zie het Werkplan 2020, blz. 8, dat is gepubliceerd op www.collegevantoezichtnova.nl.

3.9.3 *Bevindingen*

In meerdere orden worden de dekens in hun capaciteit en werkzaamheden beperkt door de beschikbare financiën. Bovendien zijn de werkelijke kosten van het toezicht hoger, omdat de leden van de raden meer werkzaamheden verrichten dan waartoe hun vergoeding reikt. Ook komt het voor dat ad hoc advocaten worden ingeschakeld, bijvoorbeeld oud-dekens, voor ondersteunende werkzaamheden in specifieke zaken. Zij ontvangen een beperkte vergoeding. Dat zorgt voor verborgen kosten. Het college heeft de dekens gewezen op het belang om zichtbaar te maken hoeveel tijd de diverse toezichtwerkzaamheden kosten. Op basis daarvan zouden zij vervolgens via een herziening van de wijze van financiering kunnen zorgen voor een adequate bekostiging van het toezicht. Dat kan leiden tot een verbeterde effectiviteit en efficiëntie van het toezicht. De dekens zijn hierover in gesprek, zowel onderling als met de NOvA.

De capaciteit op de meeste lokale ordebureaus is licht gestegen. De werkdruk is onverminderd hoog, en er komen in 2020 extra werkzaamheden bij. Dit betreft de landelijke uitvraag van kentallen, het toezicht op de nieuwe regelgeving ten aanzien van het rechtsgebiedenregister en de kwaliteitstoetsen, en een verdere intensivering van het Wwft-toezicht. Het college is van oordeel dat de ondersteuning meer gestructureerd kan worden georganiseerd, bijvoorbeeld door bepaalde uitvoerende taken te concentreren. Een goede stap in die richting is de oprichting van de unit Dekenaal Toezicht Advocatuur (DTA), die centrale, beleidsmatige ondersteuning biedt aan het dekenberaad en de dekens. De unit bestaat uit de secretaris van het dekenberaad, een beleidsadviseur en een secretaresse. De unit DTA valt, net als de unit FTA, onder de verantwoordelijkheid van de dekens en is gevestigd op het bureau van de Nederlandse orde van advocaten. Ook zouden de organisatie en ondersteuning kunnen worden versterkt door bijvoorbeeld een mobiliteitscarrousel in te richten voor de medewerkers van de diverse ordebureaus.

Ten aanzien van de besluitvorming in het dekenberaad hebben de dekens besloten om uit te gaan van een meerderheid van 9 van de 11 stemmen. Het college heeft de dekens schriftelijk laten weten van oordeel te zijn dat een dergelijke stemverhouding niet bijdraagt aan de gewenste effectiviteit van het toezicht. Een dergelijke gekwalificeerde meerderheid past alleen bij majeure beslissingen, terwijl voor het vaststellen van beleid een gewone meerderheid gebruikelijk is. Niettemin was zijn beroep op alle dekens om de stemverhouding te heroverwegen tevergeefs. Het college beziet derhalve wat hij met het beschikbare instrumentarium (zoals de aanwijzingsbevoegdheid en de bevoegdheid om beleidsregels vast te stellen) kan doen ter bevordering van de slagvaardigheid van het dekenberaad, de bijdrage daaraan van elke deken, en de kwaliteit van het toezicht.

4. OVERIGE WERKZAAMHEDEN

4.1 Omgang met recidive

In zijn Jaarverslag 2018 schreef het college het wenselijk te achten dat de dekens beleid zouden opstellen om een bewuste omgang met recidive te bevorderen. Een bijkomend voordeel van beleid is dat de werkwijze van de dekens zichtbaar wordt voor advocaten, de tuchtrechter en de samenleving.

Het college heeft in het verslagjaar met de voorzitters van het dekenberaad gesproken over voorgenomen beleid van de dekens voor recidive. Dat heeft geleid tot de vaststelling van de Beleidsregel inzake gebruik toezicht- en handhavingsbevoegdheden deken bij recidive. De dekens hebben onder meer afgesproken om recidive vanaf 2020 te registreren, tezamen met de aanpak die de deken in ieder geval heeft gevolgd.

Het college heeft de dekens verzocht om in 2020 verantwoording af te leggen over de uitvoering van de beleidsregel. Op die wijze wordt zichtbaar of recidive inderdaad leidt tot verscherpte aandacht van de dekens en tot verzwaarde maatregelen.

In 2019 constateerde het college net als in eerdere jaren dat de dekens recidiverende advocaten volhardend aanpakken. In de bezoekeronde bleek dat de dekens er geregeld op aansturen dat advocaten die structureel onvoldoende functioneren zichzelf laten schrappen. In die gevallen zijn verdere stappen van de deken niet meer nodig. Deze schrappingen zijn echter niet zichtbaar in de verantwoording van de dekens. Alleen het aantal schrappingen dat is opgelegd door de tuchtrechters is kenbaar uit de jaarverslagen van het hof en de raden van discipline. Uit navraag blijkt het aantal advocaten dat zich op instigatie van de deken liet uitschrijven als advocaat, hoger te zijn dan het aantal tuchtrechtelijk opgelegde schrappingen¹⁶. Het optreden van de dekens in geval van recidive is daarmee effectiever dan uit de beschikbare cijfers blijkt.

Het toezicht en het tuchtrecht vormen tezamen een keten die tot doel heeft om de kwaliteit en integriteit van de beroepsuitoefening van advocaten te borgen in het belang van rechtzoekenden. Het tuchtrecht is het sluitstuk waarin wordt beslist op klachten en op verzoeken van de deken, en zo nodig een maatregel aan de advocaat wordt opgelegd. In dat kader is het heugelijk dat de tuchtrechters en de dekens in het verslagjaar bijeen kwamen in een professionele ontmoeting. De voorzitter van het college was daarbij als spreker uitgenodigd. Hij wees op het belang dat het tuchtrecht – ook maatschappelijk - zichtbaar maakt dat de advocatuur een hoge standaard voor kwaliteit en integriteit hanteert. Duidelijk moet blijken welk gedrag niet acceptabel is, ter bescherming van (potentiële) cliënten of derden.

¹⁶ In de periode van januari 2018 tot en met mei 2019 lieten 29 advocaten zich om deze reden uitschrijven. In 2018 werden 14 advocaten tuchtrechtelijk geschrapt.

5. BIJLAGEN

5.1 Vragenlijst bezoekerde aan de deken

Deze vragenlijst is aan iedere deken toegezonden met het verzoek die vóór het bezoek ingevuld te retourneren aan het college. Met de vragen over de uitoefening van het toezicht en de klachtbehandeling wordt ook bedoeld op de uitoefening van die taken door de leden van de raad van de orde en de bureaumedewerkers.

I. TOEZICHT

I.1 Risico-gestuurd toezicht

- a Welke risico's heeft u dit jaar in uw arrondissement geïnventariseerd, gerangschikt in volgorde van prioriteit?
- b Welke risico's gaat u dit jaar aanpakken?
- c Welke veranderingen ziet u in de risico's in de advocatuur in uw arrondissement?
- d Welke verdere invulling heeft u in uw arrondissement gegeven aan het aandachtspunt "eenmanskantoren met extra kwetsbaarheid" (Jaarplan 2019 van het dekenberaad)?
- e Wat heeft u gedaan met de uitkomsten van de CCV en – indien van toepassing – het opvragen van kengetallen vorig jaar om het toezicht in te richten of versterken?

I.2 Financieel toezicht

- a Welke bandbreedtes hanteert u voor het beoordelen van de financiële positie van kantoren?
- b Ziet u in het algemeen een positieve of negatieve ontwikkeling in de financiële positie van kantoren t.o.v. vorig jaar?
- c Bij hoeveel kantoren had u in 2018 vanuit toezichtperspectief zorg over hun financiële positie?
- c.i Bij hoeveel kantoren hield u de ontwikkeling van hun financiën periodiek in de gaten (monitoring)?
- c.ii Bij hoeveel kantoren verbeterde de financiële positie zodanig dat u de situatie niet meer periodiek in de gaten houdt?
- d Wat kunt u – afgezien van monitoring - doen als een kantoor qua financiële positie een risico vormt?
- e In 2018 was een speerpunt van het dekenberaad om toe te zien op kantoren die (te) afhankelijk kunnen zijn van gefinancierde rechtsbijstand of van een grote cliënt:
 - hoeveel kantoren met een (te) grote afhankelijkheid heeft u aangetroffen?
 - welke actie heeft u ondernomen indien de afhankelijkheid risico's met zich bracht?
- f Hoeveel advocatenkantoren zijn er sinds 1-5-2018 in uw arrondissement failliet gegaan?
- f.i Zag u deze faillissementen aankomen? Heeft u erop toegezien dat de behandeling van lopende zaken van cliënten doorgang kon vinden, bijv. door overdracht van deze zaken aan andere advocaten?
- g Bij het toezicht op de derdengeldenrekening bij kantoorbezoeken:
 - tot hoe ver kijkt u terug in de rekeningafschriften?
 - kijkt u ter beoordeling van mutaties standaard ook steekproefsgewijs in de onderliggende stukken?

- h Hoeveel gevallen heeft u in 2018 of 2019 ontdekt van misbruik van de derdengeldenrekening (bijvoorbeeld voor witwastransacties) en/of malversaties met derdengelden?

I.3 Wwft

- a Hoeveel Wwft-cursussen voor advocaten organiseert u dit jaar (evt. samen met andere orden)? Hoeveel advocaten heeft u daarmee bereikt of verwacht u te bereiken?
- b Op welke wijze staat u dit jaar bij kantoorbezoeken stil bij de nieuwe verplichtingen op grond van de per 25 juli 2018 gewijzigde Wwft?
- c Op welke wijze controleert u bij kantoorbezoeken of de wijziging van de Wwft binnen kantoren voldoende bekend is gemaakt?
- d Hoeveel advocaten hebben in de CCV 2018 (over 2017) aangegeven Wwft-diensten te verlenen?
- e Op welke wijze controleert u bij advocaten die Wwft-diensten verlenen naast de protocollen (in het kantoorhandboek) ook de juiste toepassing daarvan in enkele dossiers?
- f Op welke wijze geeft u extra aandacht aan advocaten die in de CCV aangeven geen Wwft-diensten te verlenen, terwijl volgens hun website, het rechtsgebiedenregister of anderszins blijkt dat ze werken op rechtsgebieden waarop de Wwft van toepassing is?
- g Hoe vaak heeft u sinds 1-5-2018 gebruik gemaakt van uw verplichting op grond van art. 25 Wwft?

I.4 Signalen van ketenpartners en andere partijen

- a Ziet u een verbetering in de signaaluitwisseling met ketenpartners en andere partijen vergeleken met eerdere jaren? Zorgt de uitspraak van de Hoge Raad over de verstrekking van informatie voor meer signalen van rechters?
- b Onderzoekt u alle signalen die u van ketenpartners ontvangt?

I.5 Recidive

- a Heeft u sinds 1-5-2018 recidiverende advocaten met succes aangepakt? Zo ja, kunt u kort omschrijven waaruit de recidive en uw aanpak bestond?

I.6 (Bestuursrechtelijke) handhaving

- a Hoeveel lasten onder dwangsom en/of boetes heeft u in 2019 opgelegd?
- b Als u in 2018 of 2019 een last of boete heeft opgelegd of heeft afgezien van een maatregel na zienswijze: was deze wijze van handhaving effectief?
- c Hoeveel advocaten hebben zichzelf in 2018 en 2019 onvrijwillig – op uw instigatie of onder druk van een tuchtrechtelijke procedure - laten schrappen als advocaat?

I.7 Kwaliteitsbevordering

- a Hoe toetst u of advocaten jaarlijks de benodigde opleidingspunten behalen?
- b Wat zijn volgens u de drie belangrijkste factoren voor de kwaliteit van de dienstverlening van advocaten?
- c Als u tijdens kantoorbezoeken in dossiers kijkt ter beoordeling van de kwaliteit, waar let u dan op?

- d Welke ontwikkeling ziet u in de kwaliteit van de advocatuur: ziet u meer of minder advocaten bij wie de kwaliteit onder de maat is?

I.8 Stagiaires en stagiaire-ondernemers

- a Wat zijn volgens u de drie belangrijkste risico's ten aanzien van stagiaires voor de kwaliteit van hun dienstverlening?
- b Hoe vaak heeft uw raad in 2018 of 2019 een stageverklaring geweigerd, of overwogen te weigeren, omdat hij van oordeel was dat de stagiaire niet in staat was de praktijk zelfstandig en naar behoren uit te oefenen?
- c Welke ontwikkeling ziet u in de kwaliteit van dienstverlening door stagiaires ten opzichte van de afgelopen jaren?
- d Hoeveel stagiaire-ondernemers zijn er in uw arrondissement? Is dat een toe- of afname ten opzichte van vorig jaar?

II. KLACHTBEHANDELING

II.1 Onderzoek

- a Welke voordelen levert de digitale klachtbehandeling tot nu toe op?
- b Zijn klagers tevreden over de digitale klachtbehandeling? Zo nee, welke problemen ervaren zij?
- c Als bij klachten niet duidelijk wordt waar de klacht betrekking op heeft en in wezen over gaat, waar ligt dat dan aan?
- d Als u niet alle relevante feiten boven tafel krijgt, ook niet na gericht doorvragen bij de betrokkenen naar de prangende punten in de klacht en het opvragen van relevante stukken, waar ligt dat dan aan?
- e Hoe vaak heeft de raad van discipline sinds 1-5-2018 in door u onderzochte klachten om aanvullend onderzoek door u of een andere deken verzocht, of nadere informatie bij partijen opgevraagd? Was dat voor u aanleiding om uw onderzoek in bepaalde zaken anders in te richten?

II.2 Inzet rechtsmiddelen

- a Hoe vaak heeft u sinds 1-5-2018 verzet gedaan of hoger beroep ingesteld tegen uitspraken van de tuchtrechter?
- b Hoe vaak heeft u sinds 1-5-2018 hoger beroep ingesteld in verband met de opgelegde maatregel?
- c Bent u tevreden met het resultaat van het door u ingestelde verzet of hoger beroep?
- c.i Is dit resultaat voor u een stimulans om vaker een rechtsmiddel in te stellen?

III. DEKEN, BUREAU EN LEDEN VAN DE RAAD

III.1 Deken

- a Tot wanneer loopt uw zittingstermijn?

- b Hoeveel tijd besteedt u aan het dekenaat?
- c Hoeveel tijd bent u aanwezig op het bureau?
- d Hoeveel tijd besteedt u aan de uitoefening van uw praktijk?
- e Hoe vaak heeft u in 2018 of 2019 een lid van uw raad ingeschakeld voor de behandeling van een klacht of de uitvoering van toezicht om een onafhankelijke taakuitoefening te waarborgen?

III.2 Bureau

- a Wat is het aantal fte in 2019?
- b Heeft u vacatures of voorziet u die voor later dit jaar? Zo ja, betreffen de vacatures vervanging of uitbreiding?
- c Indien van toepassing: hoe staat het met de opvolging van de adjunct-secretaris en de inwerking van de opvolger?
- d Is de werkdruk op uw bureau toe- of afgenomen ten opzichte van vorig jaar?
- e Draagt de nieuwe kantoorautomatisering bij aan een vermindering van de werkdruk?

III.3 Samenwerking, opleiding en diversen

- a Werkt u op nieuwe wijze samen met andere bureaus? Zo ja, op welke wijze?
- b Hebben alle leden van de raad en medewerkers die kantoorbezoeken afleggen een cursus gevolgd over de per juli 2018 gewijzigde Wwft?
- c Welke regels of verplichtingen voor advocaten zou u willen schrappen omdat die onvoldoende bijdragen aan de kwaliteit en integriteit van de advocatuur (onnodige bureaucratisering)?

III.4 Financiën van de orde

- a Hoeveel bedraagt de hoofdelijke omslag in 2019 (indien van toepassing: per categorie)?
- b Hoeveel bedraagt het eigen vermogen van uw orde?

IV. OVERIG

- a Wat wilt u verder bespreken met het college tijdens het bezoek aan u?
- b Het college verzoekt u de cijfermatige verantwoording over het toezicht en de klachtbehandeling in uw arrondissement in 2018 met de beantwoording van deze vragenlijst mee te sturen.

5.2 Toezicht en klachtbehandeling in cijfers

De tabellen in deze bijlage zijn samengesteld¹⁷ door het college van toezicht op basis van cijfers uit jaarverslagen van de NOvA, het dekenberaad en de lokale orden van advocaten.

1. ALGEMEEN

Tabel 1.1 - ontwikkeling van het aantal advocaten

Deze tabel bevat cijfers van de NOvA. De groei of krimp is berekend door het college van toezicht, en betreft de verandering in 2019 ten opzichte van 2018.

arrondissement	aantal 1-1-2019	aantal 1-1-2018	aantal 1-1-2017	aantal 1-1-2016	aantal 1-1-2015	groei of krimp
Overijssel	672	664	660	667	670	1,2 %
Limburg	759	770	791	799	804	- 1,4 %
Noord-Nederland	766	801	799	815	825	- 4,4 %
Noord-Holland	839	857	860	866	876	- 2,1 %
Zeeland-W-Brabant	977	975	948	973	990	0,2 %
Oost-Brabant	1.130	1.143	1.164	1.166	1.158	- 1,1 %
Gelderland	1.191	1.204	1.186	1.182	1.202	- 1,1 %
Midden-Nederland	1.848	1.822	1.859	1.864	1.863	1,4 %
Den Haag	1.922	1.918	1.916	1.882	1.899	0,2 %
Rotterdam	2.044	2.016	1.991	1.959	1.944	1,4 %
Amsterdam	5.636	5.502	5.324	5.170	5.084	2,4 %
Totaal	17.784	17.672	17.498	17.343	17.315	0,6%

¹⁷ Ondanks een zorgvuldige samenstelling kan het college van toezicht niet instaan voor de juistheid en volledigheid van de inhoud van deze bijlage en kunnen er geen rechten aan worden ontleend.

Tabel 1.2 – aantal (vestigingen van) kantoren in 2019 en voorgaande jaren

Per aantal op het kantoor werkzame advocaten op 1-1-2019; peildata totaal kantoren: 1-1 van elk jaar

arrondissement	1	2-4	5-16	17-32	33-64	64+	totaal kantoren			
							2019	2018	2017	2016
Overijssel	141	69	25	2	3		240	243	237	223
Noord-Nederland	159	104	29	6			298	307	303	298
Limburg	170	102	34	3			309	307	313	301
Noord-Holland	185	119	43	3			350	348	352	340
Zeeland-W-Brabant	235	101	44	6			386	371	349	344
Oost-Brabant	217	120	45	8	2		392	395	391	368
Gelderland	266	125	41	8	1	1	442	445	432	410
Den Haag	358	168	63	13	1	3	606	616	615	607
Rotterdam	396	193	71	8	5	2	675	656	630	617
Midden-Nederland	467	203	77	7	2	1	757	741	719	706
Amsterdam	534	290	168	16	11	15	1.034	1.037	1.007	1.077
Buitenland	96	29	4				129	135	115	
Totaal 2019	3.224	1.623	644	80	25	22	5.618	5.463	5.291	5.105
<i>Percentage</i>	<i>57%</i>	<i>29%</i>	<i>11%</i>	<i>1,5%</i>	<i>0,5%</i>	<i>0,5%</i>	<i>100%</i>			

Tabel 1.3 – aantal ontvangen Opgaven nieuw kantoor (ONK) in 2018 en voorgaande jaren

* Dit is door het CvT berekend ten opzichte van aantal kantoren per 1-1-18.

** Geen gegevens bekend.

arrondissement	2018	% van totaal aantal opgaven	% van aantal kantoren* in arrondissement	2017	2016	2015
Overijssel	17	4 %	7%	24	23	16
Limburg	22	5 %	7%	23	28	21
Noord-Nederland	23	5 %	7%	22	**	**
Noord-Holland	38	9 %	11%	48	19	39
Zeeland-W-Brabant	37	9 %	10%	40	27	25
Oost-Brabant	32	8 %	8%	44	23	28
Gelderland	26	6 %	6%	41	35	34
Midden-Nederland	56	13 %	8%	82	35	81
Den Haag	45	11 %	7%	76	71	73
Rotterdam	58	14 %	9%	20	20	40
Amsterdam	66	16 %	6%	118	125	111
Totaal	420	100%	8%	538	406	468

2. KLACHTBEHANDELING

In de volgende tabellen zijn de cijfers per arrondissement afkomstig uit de jaarverslagen van de lokale orden.

Tabel 2.1 – klachten per arrondissement

arrondissement	aantal advocaten	aantal klachten				
		1-1-2018	2018	2017	2016	2015
Overijssel	672	75	87	87	91	106
Limburg	804	134	155	161	143	186
N-Nederland	803	194	212	180	210	228
N-Holland	860	105	157	179	170	212
Z-W-Brabant	975	156	149	154	148	168
Oost-Brabant	1.145	165	164	185	167	182
Gelderland	1.205	175	136	148	129	172
M-Nederland	1.822	323	276	274	330	354
Den Haag	1.928	268	284	295	322	336
Rotterdam	2.197	245	297	279	254	294
Amsterdam	5.502	461	328	351	368	453
Totaal	17.913	2.301	2.245	2.293	2.332	2.691

Tabel 2.2 – type klacht vergeleken met voorgaande jaren

* Deze nieuwe categorie omvat klachten van derden die hiertoe volgens het tuchtrecht niet zijn gerechtigd, zoals bijvoorbeeld bij gebrek aan belang.

type klacht (over wie of van wie)	2018		2017		2016		2015		2014	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
over eigen advocaat	1.026	45%	1.028	46%	1.028	45%	1.099	47%	1.355	50%
over advocaat wederpartij	765	33%	713	32%	719	31%	686	29%	660	25%
advocaten onderling	172	7%	182	8%	244	11%	242	10%	271	10%
overig (klacht van derden)	144	6%	155	7%	152	7%	151	7%	156	6%
klacht van de deken	59	3%	91	4%	79	3%	94	4%	159	6%
tegen de deken	60	3%	76	3%	71	3%	60	3%	90	3%
derden zonder klachtrecht*	75	3%								
totaal	2.301	100%	2.245	100%	2.293	100%	2.332	100%	2.691	100%

Tabel 2.3 - onderwerp klachten van de deken in 2017

In deze en volgende tabellen is in geval van 'nul' het vakje leeg gelaten.
Eén dekenbezwaar kan meerdere onderwerpen bestrijken.

onderwerp klacht van de deken	totaal aantal dekenbezwaren	wat niet betaamt	andere bezwarenn	onderzoek, aangifte derden	tekortkoming uit CCV	gedragsregels; strijd met Voda	kwaliteit; vakbekwaamheid	zorg jegens wederpartij	niet meewerken onderzoek	kantoororganisatie	financiële administratie	derdengelden	beroepsaansprakelijkheid	contante betaling	Wwft
Amsterdam	12	1			1	5	1	2	4	3		2			1
Den Haag	8	3	5				1								
Gelderland	3								3						
Limburg	4	2	1	1	1				1						
Midden-Ned.	6	1	1				2		2	1					
Noord-Holl.	6					2	3				1				
Noord-Ned.	6					2	4				2	2	1	2	
O-Brabant	2	2													
Overijssel	3					1			2						
Rotterdam	6	5	1												
Z-W-Brabant	3	1	1										1		
Totaal	--	15	9	1	2	10	11	2	12	4	3	4	2	2	1

Tabel 2.4 – afhandeling van klachten vergeleken met voorgaande jaren

In 2018 zijn vier nieuwe categorieën aan de registratie toegevoegd.

* Deze cijfers zijn berekend door het college van toezicht. Zie ook de noot bij tabel 2.6.

Afhandeling van klacht	2018		2017		2016		2015		2014	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
griffierecht niet betaald	71	3%								
bemiddeld	55	2%								
geschikt	42	2%	20	1%	60	3%	62	3%	202	8%
in ruste (tot 2017: incl. griffier. niet betaald)	163	7%	220	10%	267	12%	253	11%	708	26%
in ruste na dekenstandpunt	264	11%	177	8%	266	12%	249	11%	206	8%
ingetrokken	241	10%	172	8%	293	13%	281	12%	370	14%
geschillencie of andere instantie gezonden naar RvD	10	0%	4	0%	7	0%	28	1%	18	1%
niet toegekend	5	0%								
niet van toepassing	39	2%								
totaal afgehandeld*	1.411	61%	1.002	45%	1.407	61%	1.444	62%	1.578	59%
totaal klachten	2.301	100%	2.245	100%	2.293	100%	2.332	100%	2.691	100%

Tabel 2.5 – type klacht: over of door wie is klacht ingediend in 2018

* De klachten in de nieuwe categorie 'klachten van derden, klachten op de grens van het tuchtrecht' vielen voorheen in de categorie 'overig'.

type klacht (over wie of van wie)	landelijk	landelijk %	Amsterdam	Amsterdam %	Den Haag	Den Haag %	Gelderland	Gelderland %	Limburg	Limburg %	Midden-Ned.	Midden-Ned. %	Noord-Holl.	Noord-Holl. %	Noord-Ned.	Noord-Ned. %	O-Brabant	O-Brabant %	Overijssel	Overijssel %	Rotterdam	Rotterdam %	Z-W-Br.	Ze-W-Br. %
eigen advocaat	1.026	45%	192	42%	118	44%	71	41%	67	50%	169	52%	44	42%	85	44%	62	38%	26	35%	127	52%	65	42%
advocaat wederpartij	765	33%	156	34%	94	35%	59	34%	38	28%	110	34%	31	30%	63	32%	62	38%	30	40%	65	27%	57	37%
advocaten onderling	172	7%	41	9%	20	7%	19	11%	12	9%	15	5%	11	10%	16	8%	7	4%	6	8%	15	6%	10	6%
van deken	59	3%	12	3%	8	3%	3	2%	4	3%	6	2%	6	6%	6	3%	2	1%	3	4%	6	2%	3	2%
tegen deken	60	3%	10	2%	5	2%			4	3%	3	1%	6	6%	9	5%	5	3%	3	1%	5	2%	12	8%
overig	144	6%	41	9%	23	9%	23	13%	8	6%	15	5%	7	7%	15	8%	10	6%	6	12%	10	4%	6	
van derden; grens tuchtrecht*	75	3%	9	2%					1	1%	5	2%					17	10%			17	7%	3	2%
totaal	2.301	100%	461	100%	268	100%	175	100%	134	100%	323	100%	105	100%	194	100%	165	100%	75	100%	245	100%	156	100%

Tabel 2.6 - afhandeling van klachten in 2018

* Het Jaarverslag Toezicht 2018 van het dekenberaad registreerde voor Overijssel de klachten die nog in behandeling waren als "niet van toepassing". Die werden daarom meegeteld bij de afgehandelde klachten. In deze tabel is dat aangepast, waardoor het totaal aantal en percentage aantal afgehandelde klachten iets lager is dan volgens het Jaarverslag.

afhandeling van klachten	landelijk aantal	landelijk %	Amsterdam	Amsterdam %	Den Haag	Den Haag %	Gelderland	Gelderland %	Limburg	Limburg %	Midden-Ned.	Midden-Ned. %	Noord-Holl.	Noord-Holl. %	Noord-Ned.	Noord-Ned. %	O-Brabant	O-Brabant %	Overijssel	Overijssel %	Rotterdam	Rotterdam %	Z-W-Br.	Ze-W-Br. %
griffierecht niet betaald	71	3%	13	3%	3	1%	1	1%	3	2%	22	7%			25	14%			1	1%			3	2%
bemiddeld	55	2%	8	2%	2	1%			1	1%	30	9%					4	2%	2	3%	8	3%		
geschikt	42	2%	5	1%	2	1%	5	3%			4	1%	7	7%	7	4%			3	4%	9	4%		
in ruste	163	7%	28	6%	24	9%	6	3%	5	4%	28	9%	14	13%	10	6%	17	10%	7	9%	17	7%	7	4%
in ruste na dekenstandpt	264	11%	5	1%	74	28%			42	31%			11	11%	25	14%	23	14%	12	16%	54	22%	18	12%
ingetrokken	241	10%	35	8%	29	11%	24	14%	15	11%	49	15%	15	14%	7	4%	12	7%	10	13%	30	12%	15	10%
Geschillencie of andere cie	10	0%	2	0%							1	0%					6	4%	1	1%				
naar raad van discipline	521	23%	81	18%	90	34%	35	20%	61	46%	81	25%	20	19%	26	15%	22	13%	21	28%	59	24%	25	16%
niet toegekend	5	0%	5	1%																				
niet van toepassing	39	2%	32	7%					1	1%	4	1%											2	1%
afgehandeld	1.411	61%*	210	46%	224	84%	71	41%	128	96%	219	68%	67	64%	100	55%	84	51%	57*	76%	177	72%	70	45%
totaal	2.301	100%	461	100%	268	100%	175	100%	134	100%	323	100%	105	100%	179	100%	165	100%	75	100%	245	100%	156	100%

3. TOEZICHT

Tabel 3.1 – aantal kantoorbezoeken

* Dit aantal bezoeken is inclusief herhaalbezoeken aan drie kantoren.

arrondissement	totaal kantoren	10% kantoren		totaal bezocht			
		2018	2018	2017	2018	2017	2016
1. Overijssel	250	25	24	27	25	26	24
2. Noord-Nederland	286	29	29	20	35	31	32
3. Limburg	308	31	30	35	43	34	33
4. Noord-Holland	357	36	35	41	42	39	38
5. Zeeland-W-Brabant	376	38	35	39	34	34	37
6. Oost-Brabant	395	40	39	43	42	42	41
7. Gelderland	452	45	43	45	45	45	44
8. Den Haag	625	63	60	62	60	59*	60
9. Rotterdam	650	65	62	65	65	67	64
10. Midden-Nederland	745	75	72	75	72	72	69
11. Amsterdam	1.071	107	100	114	123	110	118
Totaal bezoeken	5.515	551	530	566	586	586	559*

Tabel 3.2 – aantal bezoeken naar aanleiding van een signaal

De overige bezoeken zijn aselekt afgelegd.

arrondissement	totaal bezocht	naar aanleiding van signaal							
		2018		2017		2016		2015	
		aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
1. Overijssel	27	2	7%	1	4%	3	12%	6	25%
2. Noord-Nederland	20	3	15%	3	9%	3	10%	5	16%
3. Limburg	35	4	11%	4	9%	5	15%	16	48%
4. Noord-Holland	41	4	10%	4	10%	3	8%	11	29%
5. Zeeland-W-Brabant	39	1	3%	1	3%	1	3%	0	0%
6. Oost-Brabant	43	0	0%	1	2%	4	10%	8	20%
7. Gelderland	45	2	4%	2	4%	2	4%	6	14%
8. Den Haag	62	12	19%	9	15%	21	36%	24	40%
9. Rotterdam	65	2	3%	3	5%	5	7%	13	20%
10. Midden-Nederland	75	4	5%	5	7%	12	17%	18	26%
11. Amsterdam	114	19	17%	18	15%	21	19%	60	51%
Totaal	566	53	9%	51	9%	80	14%	167	30%

Tabel 3.3 – aantal onderzoeken door de unit FTA

soort onderzoek	2018
gericht financieel	42
inhoudelijk/Wwft	19
kengetallen	1.409
desk research	699
<i>totaal</i>	2.169

Tabel 3.4 – totaal aantal s-dossiers (specifiek toezicht dossier)

arrondissement	aantal advocaten 1-1-2018	s-dossiers			
		2018	2017	2016	2015
Overijssel	672	29	28	30	35
Limburg	804	54	72	50	48
Noord-Nederland	803	42	61	39	35
Noord-Holland	860	123	88	80	78
Zeeland-W-Brabant	975	78	64	67	90
Oost-Brabant	1.145	111	42	65	57
Gelderland	1.205	83	72	58	35
Rotterdam	1.822	60	68	81	92
Den Haag	1.928	122	126	171	127
Midden-Nederland	2.197	79	98	103	87
Amsterdam	5.502	86	146	143	105
<i>Totaal</i>	17.913	867	898	887	789

Tabel 3.5 – aantal kantoren waarbij s-dossier is gemaakt

* Dit betreft het aantal kantoren waarbij het bezoek heeft geleid tot een of meer nadere toezichtonderzoeken.

aanleiding	2017 totaal	2018 totaal	Amsterdam	Den Haag	Gelderland	Limburg	Midden-Nederland	Noord-Holland	Noord-Nederland	Oost-Brabant	Overijssel	Rotterdam	Zeeland-W-Brabant
advies	12	17	1	2	8		3						3
bemiddeling	28	17			9		3	4				1	
kantoorbezoek	88	80	4	3	16	4	4	18		7	2	17	5
CCV	145	78	10		5	18	14	8	1	8	3	8	3
opgave nieuw kantoor	5	13			10			2			1		
klacht	71	50	4	6		4	11	12	1	4		4	4
Geschillencommissie	2	1						1					
stage aangelegenheden	44	37	1	6	5	1	2	2	2	4		13	1
eigen melding of eigen verzoek	124	150	19	20	17	6	19	23	2	11	5	3	25
signaal rechterlijke macht	65	68	22	11		2	4	8		11	3	4	3
signaal OM	40	33	2	10			3	2	2	10	1	1	2
signaal Raad voor Rechtsbijstand	28	22	4	6	1		1	2	1	3	2	2	
signaal IND	1	1										1	
signaal derden	59	153	14	9	5	8	16	24	20	39	8	5	5
thematisch toezicht, dekenberaad	113	30				13		16	1				
overig	122	133	5	49	7	1	2	4	12	20	4	1	28
totaal - aanleiding	947	883	86	122	83	57	82	126	42	117	29	60	79
totaal – s-dossiers	898	867	86	122	83	54	79	123	42	111	29	60	78

Tabel 3.6 - onderwerpen s-dossiers: nalevings-, financieel en toelatingstoezicht in 2018

nalevingstoezicht	2017 totaal	2018 totaal	Amsterdam	Den Haag	Gelderland	Limburg	Midden-Nederland	Noord-Holland	Noord-Nederland	Oost-Brabant	Overijssel	Rotterdam	Zeeland-W-Brabant
vakbekwaamheid	109	147	29	17	2		32	21	1	12	8	10	15
praktijkstructuren en kantoornaam	44	38		1	19	1	4	4	7	1	1		
praktijkuitoefening in dienst	3	5				1	4						
kantoororganisatie	83	61	5	13	18	4	6	9		1		2	3
beroepsaansprakelijkheid	6	5		1	2		1						1
resultaat gerelateerde beloning	5	5		1					2		1	1	
kantoorhouden (art. 12 Advw)	19	13	3	3	2		1	1	1				2
gedragsregels	165	103	21	8	9		7	7	5	20	8	3	15
onvoldoende kwaliteit	32	53	5	8			3	12	2	12	6	4	1
uitvoering tuchtrechtelijke maatregel	11	11	2		3	1						3	2
overig	110	102	13	15	5	25	13	8	6	4	4	5	4
totaal nalevingstoezicht	587	542	78	67	60	31	71	62	24	50	28	28	43
FINANCIËEL TOEZICHT													
financiële administratie	24	36	3	4	3			19	2	2		1	2
derdengelden	46	30	2	7	5	2		7	2	2	1	1	1
contante betalingen	16	13	1		2	1		2	3	2			2
Wwft	6	13	1			1	1	7	1	1			1
financiële soliditeit	121	177	1	39	8	14	2	24	2	44		18	25
overig	24	10		3			2		1	4			
totaal financieel toezicht	237	279	8	53	18	18	5	59	11	55	1	20	31
TOELATINGSTOEZICHT													
nader onderzoek inschrijvingsverzoek	7	5								2		3	
stage zaken	42	34		4	5	2	3	2		4		10	4
totaal toelatingstoezicht	49	26		4	5	2	3	2		6			4
eindtotaal	873	870	86	125	83	108	79	123	35	111	29	13	78

Tabel 3.7 - Gebruikte toezichtmaatregelen s-dossiers en ingeschakelde derden in 2018

* Het totaal aantal maatregelen omvat ook de categorie "geen toezichtmaatregel", behalve in Noord-Holland en Noord-Nederland. Het totaal is meestal lager dan het aantal s-dossiers, omdat sommige dossiers in 2018 nog niet waren afgerond of meerdere

gebruikte toezichtmaatregelen	2017 totaal	2018 totaal	Amsterdam	Den Haag	Gelderland	Limburg	Midden-Nederland	Noord-Holland	Noord-Nederland	Oost-Brabant	Overijssel	Rotterdam	Zeeland-W-Brabant
boete													
besluit Awb	40	65	16	11			10	5		5	6	1	11
normoverdragend contact	238	357	11	47	55	47	8	22	17	83	10	33	24
coach	7	7			1				1	2		1	2
dekenbezwaar	47	41	2	7	3	2	2	2	2	10	2	2	7
gedoogbesluit													
last onder dwangsom													
voornemen last onder dwangsom		1				1							
60ab spoedschorsing	2	1								1			
60b schorsing	7	8	4							1		2	1
60c onderzoek		3					2		1				
geen toezichtmaatregel	333	277	25	57	24	5	23	63	14	4	7	21	34
<i>totaal maatregelen*</i>	677	683	59	122	83	55	45	29	20	106	25	60	79
<i>totaal s-dossiers</i>	898	867	86	122	83	54	79	123	42	111	29	60	78
INGESCHAKELDE DERDEN													
unit FTA		78	3			14	1	26	12	9		13	
coach		37	1			5	1	6	7	3		13	1

Tabel 3.8 - aantal s-dossiers op speerpunten dekenberaad 2018

speerpunten dekenberaad	2018 totaal	Amsterdam	Den Haag	Gelderland	Limburg	Midden-Nederland	Noord-Holland	Noord-Nederland	Oost-Brabant	Overijssel	Rotterdam	Zeeland-W-Brabant
Wwft	14		1		1	2	6	2	1			1
kwaliteit van dienstverlening	38					3	6	8	11	6	3	1
financiën eenzijdige toevoegingspraktijk												
financiën kengetallen	41						15	2	20			4
totaal	85		1		1	3	27	12	32	0	3	6

Tabel 3.9 – afhandeling CCV 2018 over 2017

afhandeling CCV	2018 totaal	Amsterdam	Den Haag	Gelderland	Limburg	Midden-Nederland	Noord-Holland	Noord-Nederland	Oost-Brabant	Overijssel	Rotterdam	Zeeland-W-Brabant
aantal CCV-opgaves	17.491	5.444	1.879	1.201	765	1.811	850	794	1.119	657	2.007	964
voldaan	16.362	5.022	1.793	1.137	734	1.473	751	762	1.049	618	1.798	955
voldaan na actie van deken	474	122	46	26	10	9	74	8	52	26	99	2
afpraak met deken na opgave CCV	469	215	40	36	21	59	25	24	18	13	11	7